

Izhaja vsaki dan.
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri ob ponedeljkih ob 3. uri jutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (5 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 3. pop. do 7. zvečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, osrednice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON šte. 1167.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, oglaševanje in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Zadnji pastirski list,

ki ga je tržaški škof naslovil »dragim vernikom«, je predmetom splošne diskusije po listih tržaških, a še veliko intenzivneje po družinah. V kolikor smemo verjeti našim informacijam, moremo zatrditi, da velika večina staršev v mestu ni na škofovi strani! A ne le to, ampak od zanesljive strani nam stajajo, da tudi večina katehetov v mestu ne soglašajo z akcijo škofovo. Ne odgovarja namreč dejstvu, da gre sedaj za to, da bi se versko-naravstvena vzgoja izključila iz šole. Saj to tudi ni možno, ker je to zagotovljeno po zakonu. Odpor proti škofovi akciji je nastal v glavnem radi vprašanja, ali naj bodo učitelji siljeni udeleževati se vsako nedeljo šolskih mas? To vprašanje je sporno med učitelji in škofom. Kakor pa posamične politične stranke skušajo izkoristiti to priliko v svoje namene, za to niso odgovorni učitelji.

In kakor doznajemo dalje od zanesljive strani, ki je vzvišena nad sum, da bi bila brezverska, presojajo — kakor rečeno — tudi večina katehetov s tega stališča označeni navstavi spor. Škof bi hotel vsaj učitelje tudi ob nedeljah, učitelji pa reklamirajo nedeljo za-ne kakor edini svobodni dan.

Velika večina roditeljev pa iz veljavnih vzrokov ne soglašajo z zahtevo škofa, da bi vsa šolska mladina morala hoditi ob nedeljah k skupnim mašam. Vsakdo, ki pozna tržaške lokalne razmere, bo umel to nezadovoljnost staršev. Večina njih niso v položaju, da bi mogli svojoga otroka dajati spremljati morda pol ure daleč. Taki otroci brez spremstva se po masi klatarijo po mestnih ulicah, kjer so izpostavljeni raznim nevarnostim fizične in moralne narave. Hoče-li gospod škof tudi za to prevzeti odgovornost?! Ni-li boljše posluženo tudi versko-naravstveni vzgoji, ako otroci pod varstvom staršev obiskujejo cerkev?! Naglašamo še enkrat, da so razmere po velikih mestih vse drugačne, nego v neki vasi na deželi.

Tako bi bilo objektivno označeno stanje tega spornega vprašanja.

Ne moremo pa mimoiti brez protesta oni del pastirskega lista, ki je politične naravi in ki zveni kakor kakov agitatoričen proglas — vladi na korist. Prevzvišeni nas pozivlja, naj pomagamo tudi vladi, da dobi »čvrsta tla«. Vlada ima danes taka tla pod nogami, kakor si jih je sama ustvarila se svojo nezmiselnost politiko, ki ni imela nikdar nobenega drugega cilja, nego da je klala primorsko Slovanstvo in je zatirala na vseh poljih, ker je s tem hotela zadovoljevati italijanske — ču-te, g. škof, — liberalce, framasone in brezverce! In tej politiki je šla deslej precej dosledno na roko tudi politika — tržaške škofijske kurije.

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Agodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. O.-A.

Poleg teh živih priprav za spomladni naval, ko se je prior vranski pojavljal sedaj tu sedaj tam kakor kak duh, ki je v isti čas povsodi navzoč, je bil starček pozabil, koliko let je že preživel, koliko ran je prebolel in koliko muk pretrpel. Nekega popoldne že blizu večera se je bil povrnil povsem sam na konju v Vrano v križarski samostan, kamor je bil naročil tudi sinu svojega brata. Vreme je bilo grdo, burja je belnela neumljeno preko skalovja in se prijemala starega junaka, prodirajoča do mozga njegovih kosti in pretresujoča mu dušo. Gospod Ivan Paležnik je bil izšel, da pregleda utrdbe nekega gorekega klanca, a ni maral za to, da sta se mu na desni nogi odprli dve

Slovenci naj bi pomagal vladi uveljaviti tla pod nogami, tisti Slovenci, ki so v tem pogledu v minulih časih storili veliko več, nego je bilo to koristno za njih same.

Če bo vlada hotela kedaj storiti kaj koristnega in dobrega, stali jej bomo radi ob strani. Da bi se pa naš življ tu morda konstituiral kakor nekaka rešila armada vladina, za vse slučajne tega ne more nikdo zahtevati od nas — in mi govorimo tu odkrito, da bomo pozivljali naše ljudstvo proti vsakim takim vabam.

Vlada sama je poskrbela, z vsem svojim poslopanjem, da Slovenci niso ničesar dolžni v tem pogledu ne njej in ne državi!

Pisma iz Prage.

(Izvirni dopis).

Dne 20. grudnia 1905.

Kakor izdaja v Lipsiju knjigotržec Reclam svojo nemško »Universalbibliothek«, tako izdaja češki knjigotržec Ott v Pragi svojo »Světová knihovna«. Ta knjižnica plavi v mesecu grdnju izreden jubilej. Izda svoj 500. zvezek! Po zaslugi te knjižnice je bila visoko povzdignjena literarna izobrazba širokih vrst češkega naroda. Seznanila je mase češkega ljudstva se starimi in dobrimi spisi češkimi, seznanila češkega delavca in kmetovalca z biseri svetovne literature, razpečala množstvo poučnih knjig — in to vse za par grošev! Redovito 80 strani za desetico! Češki narod se je začel že tudi tega bogatega knjižavnega zaklada polasčati! Nekateri šole in občinske predstojništva so si oskrbeli kar celo kolekcijo 500 zvezkov! Za 50 gld. 40.000 strani čtiva zdravega in povzdigajočega: to je čin v resnici domoljuben in plemenit!

Slovenci se preradi segamo po nemški Reclamovi svetovni knjižnici. Vsem jez kovno nemožnosti Slovanom bi priporočal, da se v slučaju potrebe poslužijo slovanke (češke) svetovne knjižnice! Morda bi ne bilo ravno tako riskantno, ako bi si kak slovenski knjigotržec nabavil vsaj eno kolekcijo (500 zvezkov) češke svetovne knjižnice!

Na polju češke žurnalistike Vam imam sporočiti velik napredek. S 1. prosincem 1906. se ustanovi v Pragi o. k. r. češki korespondenčni biro! Ravnateljem češkega korespondenčnega biro-a je imenovan dosednji sourednik »Národních Listů«, g. V. I. Veinerek, s plačo VIII. čin. razreda.

Od novega leta naprej bodo torej dobivali češki listi čistoizorne depeše na češkem besedilu in bodo tudi lahko posvečevali večerne ure resničnemu urejevanju, ker dolej so se morali cele noči mučiti s prekladanjem iz o. k. r. »državne« nemščine!

stari rani. Držal se je po konci in junaško na konju, ali je silno stiskal zobe, obraz mu je sedaj pa sedaj zadrhtel, da si videl, da ga mučijo velike bolečine. Junak je hotel premagati jih, ali, ko je došel na dvorišče vranskega dvoru, ni bil v stanu sam stopiti s konja, marveč je klonil na pol mrtev v roke križarjev, ki so bili stopili do njega. Skoro je prihitel po stopnjicah tudi Berislav, da pozdravi strica. Zaklical mu je:

— Dobro došli, gospod stric! Hvala Bogu, da ste se povrnil pod streho, ko burja toli silno vihra preko glavice, kakor da jej je sam peklerski duh potočil dušo.

— Zlavo! Zlavo! je pokimal starec z glavo, hoteči se vzravhati ter postaviti se na noge, ali moči so ga izdale, koleno sta se mu upognili kakor šibi, in junak je pal v nezavesti vznak v roke spremljevalcev. Preplašeni Berislav ga je dal z mesta odnesti v prioroško sobo, kjer so ga položili na postelj, pokrito z gostimi pregrinjali. Berislav je sel starčku poleg glave in je pozval brata križarja lekarnarja, ki je bil ob enem zdravnik, naj pogleda, kaka bolezen je zgrabila prijorja in kako bi se mu dalo hitro pomagati. Zdrav-

Novoimenovani ravnatelj češkega o. k. r. korespondenčnega biro-a je tudi dosegel, da v to važno službo pridejo novinarski strokovnjaki in ne (kakor je bilo zamišleno) uradniki, nezmožni v žurnalistični tehniki. Od tega novo ustanovljenega urada je pa tudi konsekvantno pričakovati, da bo uplival na osrednji o. k. r. korespondenčni biro na Dunaju, da bodo vesti o češkem življenju in dogodkih ne samo pravičnejše, nego so bile doslej, ampak tudi prešinjene duhom močnatosti in samozvestja! Češka javnost pričakuje od tega važnega urada, da bodo njega svobodno-miselni in napredni uradniki, kakor sinovi češki, stali na braniku svojega naroda.

Za koliko desetletij dosežemo Slovenci svoj državni slovenski korespondenčni urad?!

O položaju v Avstriji.

Dunajski »Information« piše, da ni še definitivno določeno, koliko časa da bodo trajale božične in novoletne počitnice državne zbornice. Ker se pa moravski deželni zbor sestane dne 8. januarija ter bo zasedanje trajalo najmanj deset dni, se državni zbor ne snide pred 22. januarijem. Pa tudi tega roka se bo vlada držala le v slučaju, da bo dotlej pri kraju s svojimi pripravami za volilno reformo in s konferencami z voditelji strank. Če ne, se državni zbor snide še le dne 29. januarija. Ta termin pa obvelja prav gotovo. Gori omenjeni vir sodi jako pesimistično ozirom na usodo vladne predloge o volilni reformi. Če bi dotična večina državnega zbora imela popolno svobodo, da z glasovanjem uveljavi svojo voljo, potem bi bila splošna in enaka volilna pravica že sedaj pokopana. Ali ta volja je deloma že izpodkopana po nastopih delavskih mas. Toda vsakako je nemški, poljski in agrarni odpor v državnem zboru tako močan, da treba še vedno računati z možnostjo, da bo volilna reforma preprečena. Ali kaj potem? Ako je ministerski predsednik baron Gautsch res državnik, ki predvidja, potem si je moral že pridobiti na najvišjem mestu pooblastilo za tiste korake, ki jih bo storiti, ako sedanji državni zbor prepreči volilno reformo. Na spremembo vlade ni misliti sedaj. Kajti, kakor vedo delavske mase, da krona podpira njihovo zahtevo, tako bi one, ako bi bila sedaj vlada odpuščena in bi se opustila volilna reforma, stavile to na račun krone in ne toliko na račun parlamentarnih strank. Čisto očitno se je angžiralo krono za splošno in enako volilno pravico. Zato ima ta obveza, če tudi ni bila dana v obliki slovesnega reskripta, obvezno moč pred organiziranim delavstvom. Za poznavatelja razmer je torej izključeno, da bi se vlada sedaj umaknila. Radi tega pa je opravičeno domnevanje, da se je vlada že oborožila za slučaj,

da parlament prepreči volilno reformo. Prvi korak bi bil razpuščenje parlamenta in razpis novih volitev pod volilno parolo: volilne reforme. Ker pa bi bil novi parlament najbrže istotako nasproten splošni in enaki volilni pravici, bi tudi to sredstvo ne izdalo. Bržkone je torej ministerski predsednik za tak slučaj predložil kroni oktroiranje splošne in enake volilne pravice, in eventualno tudi novega poslovnega reda za zbornico. Če pa tega ni storil, — tako zaključuje »Information« — potem je njegova partija že sedaj izgubljena.

To mnenje utegne biti pravo. Kajti stranke razvijajo čim dalje bolj intenzivno delavnost in se oglašajo se svojimi zahtevami glede na volilno reformo. Posebno živahno je postalo v Galiciji. Tam se vrši na stotine shodov na poljski in maloruski strani. Izlasti Malorusi nastopajo zelo energično za splošno in enako volilno pravico in se sedaj še le kaže kričeče navključje med stališčem poljskega, hegemonističnega, in maloruskega, zapostavljenega naroda, nasproti vprašanju volilne reforme. Malorusi zahtevajo odločno splošno in enako volilno pravico, ker vedo, da bi po tej prišli do veljave, ki bi bila vsaj približno primerna njihovem številu. Poskusiti hočejo vsa zakonita sredstva, da pride do pravičnega izvedenja volilne reforme. Drugače pa posežejo po samopomoči, za kar pa že sedaj zvrčajo vso krivdo na — voditelja vlade.

Tudi poljski člani poslanske in gosposke zbornice so imeli te dni v Lvovu posvetovanja. O njihovih sklepih se pač ne ve, ker so se vsi ndeleženci obvezali s častno besedo, da bodo varovali strogo tajnost.

Dogodki v Rusiji.

Po zadnjih vestih iz Moskve je sediti, da je vihar začel izdatno pojemat, dočim iz ostale Rusije ni vesti o kakih posebnih dogodkih. Oblasti so menda začele razvijati hudo strogost. Da si je pričakovati, da bomo čuli še o marsikakem krvavem epopadu, vendar je dopuščena nada, da je krvavo gibanje že dseglo svoj višek in da bo padalo. Če javljajo iz Moskve, kjer je bilo zadnje dni središče revolucionarnih dogodkov, da se v mnogih tovarnah začeli že delati, potem je to znamenje, da je opravičena rečena nada. Iz Moskve javljajo dalje, da je bilo za sinoči odpovedano zborovanje delavskih odposlancev, ki so se imeli posvetovati o zopetnem nastopu dela. Oseba, ki dobiva zanesljiva poročila iz Rusije, nam sporoča, da to, kar se je godilo te dni v Moskvi, je bilo pregrozno, prenečloveško, da bi zaslužilo ime revolucije: revolucionarci da so besneli tako, kakor da so popolnoma znoreli. Po tem takem se ni čuditi vestem, ki sporočajo o velikem številu človeških žrtv.

starih ran, ki so se mu odprle na nogah. Vsaj tožil je nekega dne radi njih.

— Pa zakaj si mu dovolil iz hiše? Ali ga nisi učil, naj leže in se odpočije?

— Eh, koliko sem ga učil, prosil in zaklinjal, ali vse zastonj. Gospod prijor se mi je zasmeljal v obraz ter mi je rekel, da sem mazač, ki hoče iz jedne steklenice lečiti ves svet. Nikar naj ne mislim, da je on vrabec, marveč, da so mu kosti od kamena, pak da se ne menijo za vreme. Kaj sem hotel in smel siromak storiti? Se silo ga nisem smel zaustaviti. Ali, da vidimo, kake so te rane!

Lekarnar je začel polagoma snemati obuvalec z desne noge Ivana Paležnika ter začel motriti rane.

— Kako je? je vprašal Berislav.

— Slabo knezevič, je zmajal lekarničar z glavo, jako slabo; rane so zbog mraza popolnoma počrnele, a bolezen bi se od njih mogla širiti dalje ter zastrupiti kri po vsem životu.

— Za božjo voljo! je zakričal mladenič, pa ne da grozi mojemu stricu smrt! Da ni rešitve? Lekarničar, govori! (Pride še.)

Finančni položaj ruskih zemstev.

»Voss. Zeitung« poroča iz Petrograda, da je v Rusiji 17 zemstev, katerih finance se nahajajo v neugodnem stanju. Primanjkljaj, ki ga ima pokriti država, znaša okroglih 70 milijonov rubljev. Skupni proračun vseh 34 zemstev znaša okroglih 120 milijonov rubljev.

Volilna pravica na Ruskem.

Nova razširjena volilna pravica, ki je bila proglašena te dni, je napravila, kakor javljajo iz Petrograda, ugoden utis.

Drobne politične vesti.

»Vrhbosna« proti zagrebaškemu nadškofu Posiloviću. Sarajevska »Vrhbosna« je priobčila uvođen članek, v katerem označa medversko zakonsko osnovo na Hrvatskem kakor atentat na katoliško cerkev. List napada nadškofa Posilovića ter pravi, da tako sramoto, kakor nadškof Posilović, ni še nihče napravil hrvatskemu narodu. V Zagrebu menijo, da vse djakovsko gibanje proti Posiloviću nadahnuje sarajevski nadškof Stadler.

— Nadvojvoda Ferdinand Karol se baje v kratkem poroči s hčerjo dvornega svetovalca Czuberja iz Prage. Nadvojvoda si nadene ime: baron Rottenstein.

Prihodnja španska kraljica. Rimski list »Italia« piše, da princesinja Battenberška, zaročenka španskega kralja, pride v mesecu januarju v Rim, kjer prestopi v katoliško cerkev. Pred prestopom in po prestopu bo princesinja v sprejeto od papeža v privatni avdijenci.

Ruski kružok v Zagrebu. V Zagrebu se osnuje ruski kružok, v katerem se bo poučevalo v vseh slovanških jezikih.

Novi črnogorski vladika. Knez Nikola je sklenil imenovati vladikom v Ostragi svečenika Crila Mitrovića, ki je bil dosedaj profesor na zaderakem pravoslavnem semenišču.

— Županom v Inomostu je zopet — v četrtič — izvoljen dosedanj župan Viljem Greil.

— Konec italijanske juridične fakultete v Inomostu. Kakor javljajo iz Inomosta, je ministerstvo za uk in bogoštastje izdalo odlok, s katerim je formalno z dne 31. t. m. odpravljena italijanska pravna fakulteta v Inomostu, ki je bila zaprta od novembra 1904. Od novega leta naprej se ne bodo več vršili v Inomostu izpiti v italijanskem jeziku. Vlada umakne tudi zakonski načrt glede ustanovitve italijanske pravne fakultete v Rovetu.

Sklicanje države dume. Londonski »Daily Telegraph« poroča iz Petrograda, da bo državna дума sklicana na dan 4. marca starega štila.

Tirolski deželni zbor. Tirolski namestnik baron Schwarzenau je sklican na dan 3. januarja, kakor poročajo iz Inomosta vse voditelje strank na konferenco, kateri je namen, omogočiti normalno poslovanje deželnega zbora tirolskega. Vlada priznava, da ni mnogo upanja na ugoden vspeh.

Ministerska kriza na Portugalskem. Kakor javljajo iz Lisbone je ministerstvo Luciano de Castro podalo svojo demisijo. Kralj je demisijo v sprejel, poveri pa zopet sestavo novega kabineta voditelju liberalcev Lucianu de Castro.

Loubet zopet predsednik republike? Pariška »Republique Française« bilježi z rezervno vest, ki je krožila v četrtič po Parizu, da ustane gotovo število parlamentarcev zahtevati na bodočem kongresu dne 16. januarja, da se zopet izvoli Loubeta predsednikom francoske republike za prihodnjo dobo 7 let.

Nov papežev konsistorij se bo vršil baje meseca januarja ali februarja. O tej priliki objavi papež, kakor se v vaticanških krogih zatrjuje, formalen protest proti ločitvi cerkve od države na Francoškem. Na tem konsistoriju izroči papež nadalje kardinalski klobuk nadškofoma v Sevilji in Jegru. Govori se tudi, da bo imenovanih nekaj novih kardinalov, med temi se navaja tudi beneškega patrijarha Cavalarija.

Domače vesti.

† Dimevič Ivan, bivši mnogoletni učitelj tukajšnje srbske ljudske šole je včeraj

preminol v visoki starosti. Pogreb bo danes ob 3. uri pop. iz ulice Madonnina št. 35.

Pokojnik je bil visoko naobražen in je užival obse splošno spoštovanje med srbskim učiteljskim sploh.

Umrli je v Trzinu gospod Josip Kragl, nadučitelj, šlen okrajnega šolskega sveta itd. Bodi mu ohranjen blag spomin!

Glede pačenja slovenskih imen imam tudi jaz nekaj omeniti. Naši ljudje imajo po veliki večini navado, da na laške akte podpisujejo svoja imena in priimke v laškem pravopisu. Ti ljudje ne vedo, da se mora priimek pisati v vseh jezikih le tako, kakor se ga piše v originalnem pravopisu, oziroma tako, kakor je napisan v cerkvenih maticah (Zal, da je tudi v cerkvenih maticah vse polno popačenih priimkov). Ako se kedo piše Kovač, ne sme podpisovati se za Covach, a, ali kako drugače popačiti svojega slovenskega priimka. Vsega tega naše ljudstvo ne ve, oziroma noče vedeti. Le najbolj zavedni krogi pasijo na pravilnost pisave svojih priimkov, da si bi moral na to paziti eleherni Slovan.

K meni prihaja mnogo slovenskih delavcev, da jim napišem kako prošnjo. Večina teh me vprašuje, kako da naj podpiše: po laško, ali po slovensko? Ako pa že mene vprašujejo, kako jim je podpisati, ko vendar vedo, da sem Slovenec in da jim pišem le slovenske vloge — si morete misliti, kako se ti ljudje tresejo še le, ko jim je podpisovati laške, ali nemške akte v tujih pisarnah!

Čis je sicer, da bi se naše ljudstvo že enkrat vzdramilo iz narodnega spanja, ter vrnilo svoje narodne dolžnosti in zahtevalo tudi od drugih, da ne kvarijo slovenskih priimkov.

S Kontovelja smo prejeli: »Stari Ilija« je naslov lepi in poučni ljudski igri, ki jo bo predstavljalo naše pevsko društvo »Danica« na dan Novega leta. Marsikdo se morda čudi, da se upajo vsi diletantje spravljati na oder take velike igre. Tudi za igre »Divjega loveca« je bilo slišati takih opask od več strani in diletantje sami so smajevali: »Kaj bo, kaj bo?« No, končno pa, ko je zastor padel ob zaključku igre, je pa bilo čuti od vseh strani: »Neverjetno dobro so igrali!«

Led je bil torej srečno prebit in pričakovati je, da tudi »Stari Ilija« vape ravno tako dobro, če ne še bolje, nego »Divji lovec«. Pa ne samo s ozirom na izvajanje same, ampak posebno še tudi na smoter takih iger, ki imajo namen ljudstvo izobraževati in je dovajati do naravnostnega in pravega življenja smo ponosni na to naše društvo ter želimo, da nam poučuje in zabava ljudstvo s takimi predstavami!

Z ozirom na navedeno upamo, da nas tudi naši bližnji sosedje obiščejo na Novega leta dan, kjer si ob tej priliki stisnemo bratske svoje desnice ter si vsaj zaželimo: srečno leto 1906!

Ob enem pa si štejemo v prijetno dolžnost, da na tem mestu omenimo lepi večer, ki nam ga je priredilo slavno »Slovensko pevsko društvo« na božični praznik. Kako se je razlegala naša divna pesem po prostorni dvorani, ki je orila iz grl naših tržških pevcev! Kako so nas navduševali iz arca prihajajoči govori! »Slovenskemu pevskemu društvu« kličemo: Na prijetno svidenje!

Prilega. Današnji številki je priloženo vabilo na naročbo edinega strokovnega lista »Kmetovalca«, glasila o. kr. kmetijske družbe za Kranjsko.

Izvoz svežih rib iz adrijskega morja. Glasom uradnih podatkov je bilo leta 1904 na poštab v Trstu, Istri in Dalmaciji oddanih 9637 poštabnih pošiljatev rib in drugih morskih živalij, namenjenih v izveza primorske dežele in kronovine. Vsa te pošiljatev so tehtale okroglih 46.000 kilogramov. S ponosnimi brsovlaki južne železnice je v rešenem letu bilo iz Trsta odposlanih okroglo 39.000 kilogramov svežih rib in drugih morskih produktov.

Pisemsko-poštni promet ob Novem letu 1906. O. kr. poštab in brojčno ravnanstvenstvo razglasa dalje:

Tem povodom se opozarja na to, da so one dopisnice, katerih vsebina obseza nedostojnosti, žaljenja, ali druga kaznjiva dejanja, ali na katerih se nahajajo slike, oziroma dostavki, ki imajo znake nedostojnosti ali žaljenja, izključene iz poštabnega prometa.

Istotako so izključene iz prometa tudi dopisnice, oddane v kuvertah, ki so prevdene z izrezki v ta namen, da se more pre-

pečatiti na dopisnicah samih nahajajoče se znamke.

Dopisnice, ki ne odgovarjajo ostalim prometnim pogojem, zavezane so poštabni za pisma.

Nadalje se opaza, da je dovoljeno dostaviti na vizitnice, ki se odpošiljajo kakor tiskovine, voščila ter zahvalne in uljudnostne formule, ako so izražene v petih besedah ali s običajnimi okrajški (p. f. z. v. itd.). Nadalje so dovoljena s roko napisana posvetila na novoletnih voščilnicah, ki se odpošiljajo v odprtih kuvertah.

Druge tiskovinske pošiljatev (razglednice) niso deležne te ugodnosti.

S tiskanimi kartami v velikosti in obliki dopisnic, ki imajo napis »Dopisnica« ali »Poštabna karta«, a nito za dopisnice zadostno frankovane, postopa se, če sicer odgovarjajo popolnoma predpisom za tiskovine, kakor s tiskovinami in se jih torej po vrednosti prilepjenih znamk smatra kakor zadostno ali nezadostno frankovane tiskovine; napis »Dopisnica« ali »Poštabna karta« pa morajo poštne uradi v teh slučajih prebrtati.

S tiskanimi kartami v obliki in velikosti dopisnic s pisanimi poročili ali drugimi na tiskovinah nedovoljenimi pristavki itd. postopa se — če po svoji kakovosti (n. pr. da niso pod ovajem itd.) odgovarjajo pogojem, veljavnim za dopisnice — kakor z dopisnicami in jih je torej po vrednosti prilepjenih znamk smatrati kakor zadostno ali nezadostno frankovane dopisnice.

Pisana poročila na sprednji strani dopisnic (neučetvi naslov in poštabno-službene bilješke) dovoljena so na levi polovici razglednic, katerih sprednja stran je po navpični črti razdeljena v dve polovici. Ta ugodnost velja za tozemski promet, za promet z Ogrsko, z zasedenimi deželami in za promet z deželami evropskega kontinenta. V večini izvenevropskih dežel taksejuje se karte, ki imajo pisana poročila na sprednji strani, kakor pisma.

Obšinitvo se tudi opozarja, da znaša pristojbina za navadno pismo: na sedežu poštabnega urada do teže vseh 20 gramov 6 st., nad 20 do 250 gramov 12 st., v daljnem prometu, kakor tudi v prometu z Ogrsko, Bosno in Hercegovino in Nemško do vseh 20 gramov 10 st., nad 20 do 250 gramov 20 st. V prometu v Črnogoro znaša pristojbina 10 st. za vsa 15 gramov, s Srbijo 15 st. za vsa 15 gramov, s Švico 25 st. za vsa 20 gramov in z ostalim inozemstvom 25 st. za vsa 15 gramov pošiljatevne tež. Pristojbina za dopisnice znaša v notranjem avstrijskem prometu, potem v prometu z Ogrsko, Bosno in Hercegovino, Nemško in Črnogoro 5 st. za enostavno in 10 st. za dvostroko dopisnico z odgovorom ter v prometu s ostalim inozemstvom 10 st. za enostavno in 20 st. za dvostroko dopisnico z odgovorom. (Zvrstet.)

Dekliška šola Elizabetišče v Tomaju priredi na splošno željo božičnico še na novega leta dan 1906. ob 3. uri pop., kakor dne 26. in 27. t. m. s jako zanimivo igro, »Sv. Elizabeta«. Na to veselico vabi vse prijatelje šoleke mladine. Elizabetišče.

Posledice požara v hiši Czelke. — Valed tega požara, na katerem je poveljnik mestnih gasilcev, inženir Pregler, popolnoma dokazal svojo nesposobnost, je bil mestni magistrat uvedel preiskavo, katero je vodil sam župan dr. Sandrinelli. No, prvi vpeh te preiskave je, da je poveljnik gasilcev, inženir Pregler, odstavljen od poveljništva gasilcev.

Začasno bo poveljeval gasilem podpoveljnik inženir Paoli, in sicer dokler o. kr. namestništvo ne odobri imenovanja novega poveljnika, ki bo — ako o. kr. namestništvo to odobri — inženir Verroi iz Turina.

Čudno, da ga niso mogli dobiti drugje, nego v — Italiji.

Tržaška statistika. V tednu od 17. do 23. decembra t. l. se je poročilo 6 parov; rodilo se je 108 otrok in sicer 48 moških in 60 ženskih; umrlo je pa 82 oseb, 37 moških in 45 ženskih, od teh je bilo 13 starih manje nego eno leto.

Poskus samomora. 50 letni krošnjar Nikolaj Cambrozzi, stanujoči v III. nadstropju hiše št. 25 v ulici del Solitario, je včeraj predpoludne skočil s okna svojega stanovanja na malo notranje dvorišče. Zdravnik se zdravnške postaje, ki je bil pozvan k njemu na pomoč, ga je dal nemudoma

prenesti v mestno bolnišnico. Vzrok tega blaznega poskusa ni znan.

Pozneje smo zvedeli, da je nesrečni Cambrozzi umrl ob 3. uri popoldne.

Nesrečen konec srečnega potovanja. Mej potovalci, ki so včeraj s parnikom društva Adria »Szent László« prišli v Trst, se je nahajal tudi 22 letni stavbeni tehnik Emil Tobler, doma iz Švice. Omenjeni parnik je priplul v Trst iz Neapelja. Tobler se je pa v Neapelju ukreal na parnik z voznim listkom, ki ga je avstro-ogrski konzul v Neapelju izdal nekemu Tadeju Visiniki, doma iz Galicije. Visiniki je Toblerju za mal denar prodal vozni listek, in s tem se je Tobler pripeljal v Trst.

Policijski oficijal Krajner je pa, pregledovaje, o prihodu parnika v pristanišče, listine došlih potnikov, prišel na sled tej goljufiji ter je Toblerja aretoval in ga odvedel v zapore.

Koledar in vreme. Danes: David, kralj; Branimir; Soka. — Jutri: Silvester, papež; Hodimir; Blažena. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 8,5° Celsius. — Vreme včeraj: deževno.

Društvene vesti in zabave.

»Sokol« in »Dramatično društvo« sta se torej letos zjediniila za »Silvestrov večer«. Ti dve imeni sta nam gotovo najboljše jamstvo, da bo letošnji »Silvestrov večer« povsem vreden dosedanjega svojega dobrega imena. Spominjamo se že prav lepih takih večerov, ali v takem okvirju, kakor bo letošnji, ga nismo še doživeli. Velika gledalčna dvorana v »Narodnem domu« bo ta večer — morje naših boljših slojev, ki se budo zabavali o prijetnih prijateljskih razgovorih, ob zvokih poznane našega vojaškega orkestra in ob izvajanju priznanih naših dramatike.

Program je tako-le razvrščen:

1. »Ženski jok«, salonska in jako zabavna šloigra.
2. »Zgrešeno nadstropje«, burka spojena s prijetnimi kupleti.
3. »Prehod iz starega leta v novo« se živo sliko.
4. Svobodna zabava. — Začetek ob 8. uri in pol zvečer.

Pevsko društvo »Slovan« v Padriču, priredi v nedeljo na »Silvestrov večer« svoj redni občni zbor v prostorih gostilne Martina Grgiča. Začetek zborovanja ob 4. uri popoldne.

Po zborovanju bo svobodna zabava s petjem. Prijatelji petja, dobro došli!

Silvestrov večer priredi pevsko društvo »Skala« v sv. Križu pri Trstu s petjem, godbo, šaljivo pošto in burko: »Eno uro dokler«. O polnčci povzdrav novemu letu. Vstopnina svobodna, v sprejemala se bodo pa darila. Zabava prične ob 8. uri zvečer.

Volilni odsek pevskega društva »Kolo« vabi gg. pevce, da pridejo v nedeljo, dne 31. t. m. točno ob 1 1/2. uri pop. v društvene prostore na posvetovanje glede sestave novega odbora.

Prvo vojaško veteransko društvo za Trst in okolice priredi svojim udom in njih družinam na Silvestrov večer zabavo s petjem, godbo, tombolo, šaljivo pošto in plesom v prostorih »Leon d' Oro«, via Stadion. Začetek točno ob 9. uri zvečer.

Darovi.

Za »Božičnico« v Trstu so nadalje darovali sledeči gg.:

Marija dr. Pretnerjeva 10 K, Virginja Furlan, Katarina Štoka in H. Šonc po 5 K, Viktorija Žbona, Marija Dekleva, Fran Mirt in Josip Urbančič (Bazovica) po 4 K, Sidi Kalister, Marija Perhanc, Zorica Lapi, Anton Bensa (Avče) in Milan Šašelj (Šmarje) po 2 K, Fran Ukmar (Buzet), Ema Žvic in Ana Reichl po 1 K.

Na Proseku so darovali gg.:

Viktorija Lukša 4 K, »Tropereana« detlja 3 K, I. Martelanc, J. Koren, Leban H. in Reža Nekerman po 2 K, Eliza Tence, Vekoslav Šonc, Ivanka Pertot, Marija Lukša, Kristina Nabergoj, Rozalija Nabergoj, Drag. Starec, Alojz Nabergoj in Valentina Cibic po 1 K, Jožefa Štrukelj in Marica Bukavec po 60 stot., Dolene Alojz in Adalbert Raubar po 50 stot., Štefan Cibic 40 stot. — Skupaj 26 K 60 stot.

V Herpeljah-Korini so darovali gg.:

Družina Škovič 1 K 50 stot., Plemeniti Podgoraki 1 K 01 stot., Jožef Hoge, Marija Ponikvar, Fran Ropotec, Robert Sla-

V škatlicah: v lekarni „Prendini v Trstu“ ter v vseh boljših lekarnah tukaj in v Evropi.

MALA OZNANILA.

V novi prodajalnici jestvin
in kolonijal Petra Peterlin
v ulici Gialla št. 76
je dobili vsakovrstne jestvine
kakor: kava, riž, testenine
(angeljske), sladkor, turčija
in bele moke, naravno maslo,
svetle, mle, jedilno olje pre-
vzeto po 36 novč. —
Blago vedno sveže. —

Podpisani priporoča svojo
**NOVOPEKARNO
IN SLADČIČARNO**
pri Sv. Jakobu
latrška ulica 12 (staveni št. 40).
Vedno svež kruh. Pošilja-
nje na dom. Sprejema na-
ročila in domači kruh v
pecivo. Pastrežba točna.
Benedikt Suban

MIRODILNICA
Henrik Bonetta
ul. Carradori 18 (vokal Goppa)
Specializirana na izdelavo in
prodajo različnih drog, barv, pokostil,
lakov, škrob, čopičev, navad-
nega in parfumsnega mila, pe-
troleja, spirita (šeste) na go-
retti. — Barvilo za čiščenje
vina.
Nizke cene.
Prodaja na debelo in drobno

Iv. Kopač
svečar v Gorici
priporoča priznane naj-
boljše in najcenejše
• **voščene sveče** •
Cenik brezplačno in franko.

Podpisana priporoča slav. občinstvu svojo

gostilno

ki se nahaja v

ul. Giovanni Bocaccio, vogal Via Gazzoletti

(ul. Miramar, vis-a-vis jahališča Nachschmitt).

Toči vino prve vrste in pivo, ter kuhinja je
preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili.

Priporočilsi za obilen obisk bilježi spo-
štovanjem

MARIJA vdova ČOKELJ.

Doge za parkete

hrastove ali jelove prve vrste
prodaja pod jamstvom po tovarniški ceni

Zaloga lesa - Miclavez
ulica Fonderia št. 7

Ivan Suban

TRST ulica Chiozza 33. TRST

Velika zaloga svežega štajerskega masla,
navadnega masla I. vrste po K 216 kg.
centrifugirano maslo za čaj po K 270 ne
izpod 5 kilogr. Sladki muškati v boteljkah
od 1 litra po 96 stot. Velika zaloga suhega
in svežega sadja. O priliki praznikov se
vdobijo: zajci, kljunači, koštruni itd. blago
vedno sveže.

Na zahtev se pošlje cenik.

Nova prodajalnica klobukov

David Osmo

v ulici Barriera vecchia št. 5.

Velik izbor klobukov, lastne delavnice, razno-
vrstnih kap za moške in ženske.

Brez konkurenčne cene.

Stavbinski materijal

kakor korce, vsakovrstno opeko, pe-
sek, apno, živo in ugašeno, se dobiva
po najnižjih cenah, da se ni bati kon-
kurence, pri trvdki

Belli & Corsi

ulica Economo št. 12 (stari mlin).

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8

Izbor drog, barv, čopičev, pokosti
parfomov, šn. mila. — Zaloga mineralne vode,
voska za parkete, na mrzlo pripravljene
sirupa tamarindo, malineveca itd. itd.

Dr. F. GAIGER

praktični zdravnik v LJUBLJANI

dosegel je izvrstne vspehe z
vporabo

železnatega vina

G. PICCOLIJA, dvornega založnika

Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani.

Polliterska steklenica velja

2 kroni in se vnanja na-

ročila točno izvrše.

Ulica Arcata šte. 9 (vogal ulice Sapone)

Zaloga moških oblek FRAN KALASCH

Zimska suknja od K 21—50. Ranglan, površniki, jopiči podšiti s ovrat-
nikom od astrakane K 13, ravnotaki pelušasti K 15 od samega astrakana K 27.
POSEBNOST: črne obleke z 1 in 2 prsi od K 31—46. Velik izbor hlač,
močnih delavskih hlač po K 4, zimskih srajc, srajce od bombaža, srajc
spodnjih hlač od fuštanja, belih srajc itd.

Ulica Arcata šte. 9 (vogal ulice Sapone)

5 kron in več zaslužka na dan!



Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih priprosto in
h tro delo vse leto doma. — Ni treba znati n'česar. — Oddaljenost ne
škodi nič in blago prodamo mi.

— Družba pletilnih strojev za domače delavce —

Thomas H. Whittick & Co.

PRAGA, Petrákové náměstí 7-156 — TRST, ulica Campanile 13-156

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

Grand hotel „Union“ v Ljubljani.

Nad 100 sob. — — — — — Komfort prve vrste.

Authorised School of Languages

učni moderne živčve jezike od profesorjev dotičnega
materinega jezika. Trgovinska korespondenca. Kom-
binirana metoda. Brezplačna pojasnila daja autorizir-
vana šola za učenje jezikov za odrasle in otroke
v Trstu, ulica Nuova št. 11, II. nadstr.

Pozor! — Važno za vsakega brez izjeme.

Opozarja se vse one osebe, koje si nameravajo vkupiti za jesen in zimo obleko za
moške in dečke, površnike, hlače od volne ali bombaža ter delavske hlače I. vrste, naj izvolijo
obiskati velikansko zalogo v dobroznani

prodajalnici izgotovljenih oblek v ul. Arcata I.

VIKTOR PISKUR.

Velik izbor in popolnoma konkurenčne cene.

Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga, barvanega in črnega in zadnje novosti.

POSEBNOST: obleke za zaročence.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko. Sprejemajo se naročbe za obleke.

Neposredni uvoz.

Dohod novih ameriških črevljev

Au-man-ié.

Specijaliteta: štifljietni in črevlji.

Najnovejši vzorci.

R. NEUMANN

TRST — Corso 22 — TRST



POPOLEN IN BOGAT IZBOR

oblek, sukenj, ulstrov, površnikov,
ranglan, kostumov in kožuhov

po izredno ugodnih cenah

v velikem skladišču

ALL'UNIVERSO

trg Carlo Goldoni šte. 1

Govoril se slovenski.

Govoril se slovenski.

Zaščitna znamka: „Sidro“.

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za

Pain-Expeller

je splošno priznana kot izvrstno bol
blazujoče mazilo; cena 80 stot., K 140
in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupovanju tega povsod pri-
ljubljenega domačega sredstva, naj se jem-
lje le originalne steklenice v skatljah z
našo zaščitno znamko „Sidro“, iz Richter-
jeve lekarnе, potem se je gotovo prejel
originalni pridelek.

Richterjeva lekarna

Elizabetine ulice šte. 5, nova
pri „Zlatem levu“ v PRAGI
Dnevno razposiljanje.



Alojz Cian & A. Visintini

naznanjata cenjenemu občinstvu, da sta prevzela
na lasten račun trgovino in avtorizovano krojačnico

Alla Città di Trieste

v ul. Torrente št. 40 (nasproti gledišču Goldoni).
Tam se vdobiva velika zaloga izgotovljenih
oblek za odrasle in dečke. Delavske hlače prve
vrste kakor tudi blago vseh vrst in najposlednejše
novosti.

Šunka s kožo

po 1 gl., brez kosti 1 gl. 10 nč., plečeta brez kosti
90, slanina in suho meso po 80 nč., prešči in go-
veji jeziki po 1 gl. glavina brez kosti kilo po 45 nč.

Salame dunajske 80, ala krakovske fine po

1 gl. iz šunke zelo priljubljene 1 gl.

20 novč. Velike kranjske fine klobase po 20 novč.

Slivovka in brinovec I. vrste 1 gl. 20 nč.

II. vrste po 1 gl., III. vrste po

70 novč., brinov cvet pravi (Essenz) liter 2 gl.

Čisto zelje 100 kg. gold. 7— brez

sodčkov.

To pripoznano dobro blago pošilja po povzetju

od 5 kg. naprej

JANKO SIRC

prekajevalec in razposiljatelj živil v Kranju.

Za novoletno darilo!

Čudo v ceno!

500 komadov samo za gold. 185.

Ena krasna zamajčeno dobro idoča precizijaska ura
na 36 urni tek s pozlačeno verižico 1 krasna špila
s ponar. biseri, kravato, 1 pozlačen prstan s ponar.
kamnom za gospode ali dame, 1 krasna garnitura
gumbov iz 3% double zlata za manšete, ovrtnik in
prsa, 6 platnenih žepnih rut, 1 jako lepa žepna pi-
salna oprava, 1 krasno žepno ogledalo v skatljici z
glavnikom, 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 vez. be-
ležnica, 12 razgledn. c. slavni umetnikov zadnjega
stoletja, 72 angl. pisalnih peres in 395 raznih reči,
ki so v hiši neobhodno potrebne. Vse skupaj z uro,
ki je sama toliko vredna, stane le gold. 185.
Pošilja na povzetje ali predplačilo.

H. SPINGARN, Krakov št. 43.

Kdor naroči 2 zavitka, vdobi v dar 1 lep žepni
nožič na dve rezili, pri več kot 2 zavitkih se priloži
vsakemu po 1 tak nožič. Za kar ne ugaja se denar
tako povrne.

Novo zalogo

POHIŠTVA

solidnega, elegantnega in po ceniima

Viktor Vosilla

ki je bil 25 let pri trvdki Italia Rafael.

Piazza Lipsia.

Zaloga

izvozno-marčne (Export-Märzen)
in vležane (Lager)

pivo

v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi

krasa

iz tovarne Bratov Reininghaus

Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler

vedno sveže kisle vode

po zmernih cenah

pri

ANTONU DEJAK junior

TRST

Via degli Artisti šte. 10.

Sprejema vloge: na knjižice po 3 $\frac{1}{2}$ % obresti,
na tekoči račun po 3 $\frac{1}{2}$ % obresti z odpovedjo
8 dnij, na žiro račun 3 $\frac{1}{2}$ % brez odpovedi do
K 40.000, za večje zneske pa se je treba
glede odpovedi sporazumeti.

Vse vloge se potrjuje v tozadevnih knjižicah.

Izdaja nakaznice na vsa glavna tržišča monarhije in
in inozemstva in dovoljuje kredit proti dokumentom
ukrcanja.

„JADRANSKA BANKA“ v TRSTU.

ulica Nicoló Macchiavelli 26.

eskomptuje menjice, daje predujme na vrednostne papirje kakor
tudi na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Preskrbuje vsa borzna naročila najhitreje in najvestneje pod kulantnimi pogoji.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje
vsake vrste, devize, inozemski zlati in
srebrni denar ter bankovce, vnovčuje
kupone in izžrebane vrednostne papirje
pod najugodnejšimi pogoji.

Posreduje in konvertira hipoteke
pri prvih hipoteknih zavodih pod
najugodnejšimi cenami.